

**สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**

**Administrators' Competency Affecting the Quality of Education
in Schools under Rayong, Chanthaburi and Trat Provincial
Offices of the Non-formal and Informal Education**

พีรพงษ์ สิงห์สุขสวัสดิ์* อธิกร วรบำรุงกุล** พิฏา สมบูรณ์**

Peerapong Singsuksawas* Theerangkoon Warabamrungkul** Lita Somboon**

Received: 13 November 2022 / Revised: 20 December 2022 / Accepted: 31 December 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาคุณภาพการศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษา และ 4) ศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำนวน 186 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .86 และ.83 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย

ผลการวิจัย พบว่า 1) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= .44) 2) คุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .41) โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม

*นักศึกษาลัทธิศรัทธาธรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

***อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* Master of Education program students, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

** Assistant Professor Dr. at Department of Educational Administration, Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ได้ร้อยละ 33 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.86^{**} + .56^{**}X$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .58^{**}Z_x$

คำสำคัญ : ผู้บริหารสถานศึกษา / สมรรถนะ / คุณภาพการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) Study administrators competency. 2) Study the quality of education in schools. 3) Study the relationship between administrators competency and the quality of education in schools. And 4) Create equations to predict the administrators competency affecting of the quality of education in schools under the office of the non-formal and informal education in Rayong, Chanthaburi and Trat provinces. The sample group used in this research was 186 teachers and educational personnel under the office of Non-formal and informal education in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces. The research tools were the educational institution administrator competency questionnaire and educational quality questionnaire. It is a 5-level estimation scale with the confidence values of .86 and .83, respectively. Data analysis with descriptive statistics Pearson correlation coefficient and simple regression analysis

The major fact finding were as follows: 1) Administrators competency, overall was at the highest level ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= .44). 2) the quality of education in schools was at a high level ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .41). 3) Administrators' competency and the quality of education in schools ($r_{xy} = .58$) were positively correlated at a moderate level. statistically significant at the .01 level. And 4) Create a forecasting equation for the performance of school administrators affecting the quality of education. under the Office of Non-formal Education Promotion and Informal Education in Rayong, Chanthaburi and Trat Provinces at 33 percent with statistical significance at the .01 level, able to create a forecasting equation in the form of raw scores, which is $\hat{Y} = 1.86^{**} + .56^{**}X$ and the forecasting equation in standard score form is $\hat{Z}_y = .58^{**}Z_x$

Keywords: administrator /competency / quality of education

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉมในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่อง แม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561 : 30)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดระบบ/รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมและพัฒนาระบบการเงิน เพื่อการศึกษาให้รัฐสามารถใช้ทรัพยากรในการกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนาผู้เรียนและกำลังคนของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานแก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สนองตอบความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาและสังคมด้วยความรับผิดชอบ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560 : 172)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2560 - 2579 กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์คือ ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2560 : 41)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานราชการที่สำคัญในการสร้างคุณภาพคนในชาติ ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้สมรรถนะเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานสร้างเป้าหมายสำคัญที่ชัดเจน ทุ่มเทพลังกายพลังความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ความสามารถในการจัดการองค์กร มอบหมายงานให้บุคลากรเหมาะสมกับศักยภาพสอดคล้องกับภาระงานและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน การทำให้ครูรักในงานสอนการจัดสรรคนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมายทันการ โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญคือ กล้าตัดสินใจ ไวต่อข้อมูล เพิ่มพูนวิสัยทัศน์ ชื่อสัตย์และสร้างสรรค์ผลงาน ประสานสืบทอด คิดสร้างสรรค์วิธีการใหม่ ๆ จูงใจเพื่อนร่วมงาน ทนทานต่อปัญหาและอุปสรรค รู้จักยืดหยุ่นตามสถานการณ์ บริหารงานแบบมีส่วนร่วม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 36) ซึ่งการบริหารจัดการ

โดยใช้สมรรถนะต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการประกันโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมการศึกษาเพื่อให้มีงานทำ และสร้างงาน การดำเนินงานที่ผ่านมายังคงมีปัญหาเชิงโครงสร้าง และระบบการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ ยึดติดกับความคิดแบบเดิม ไม่คิดนอกกรอบ ทำให้โครงสร้าง และระบบการศึกษาก้าวไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 3 - 5)

สมรรถนะผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพประกอบ กับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมา ในการบริหารจัดการให้เกิด ประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้สมรรถนะเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานสร้างเป้าหมายสำคัญ ที่ชัดเจน ดังนั้น การศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะตนเอง พัฒนางานวิชาชีพ ให้เป็นผู้บริหาร สถานศึกษาที่ดี มีสมรรถนะตามข้อกำหนดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการดำเนินงาน ให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
4. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด

สมมติฐานในการวิจัย

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด
2. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรคือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จังหวัดระยอง 135 คน จันทบุรี 136 คน และตราด 73 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 344 คน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง. 2563: 58); (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดจันทบุรี. 2563: 30); (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดตราด. 2563: 5 - 11) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608 - 609) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างครูและบุคลากรของสถานศึกษาแต่ละจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษา โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สมรรถนะด้านการสื่อสารและจูงใจ สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ และสมรรถนะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	n = 186		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.34	.44	มาก	2
2. สมรรถนะด้านการบริการที่ดี	4.34	.45	มาก	2
3. สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง	4.32	.48	มาก	3
4. สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม	4.39	.44	มาก	1
5. สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.29	.38	มาก	5
6. สมรรถนะด้านการสื่อสารและจูงใจ	4.29	.48	มาก	5
7. สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.31	.42	มาก	4
8. สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์	4.29	.40	มาก	5
9. สมรรถนะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.29	.44	มาก	5
รวม	4.32	.44	มาก	

2. คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= .41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เป็นไปตามสมมติฐานโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

คุณภาพการศึกษา	n = 186		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.37	.41	มาก	1
2. คุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	.49	มาก	2
3. ด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	4.22	.33	มาก	3
รวม	4.30	.41	มาก	

3. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาโดยรวม ($r_{xy} = .58$) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. สร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ได้ร้อยละ 33 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.86^{**} + .56^{**}X$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ $\hat{Z}_y = .58^{**}Z_x$

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สมรรถนะด้านการสื่อสารและจูงใจ สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ และสมรรถนะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานด้วยกัน สร้างทีมงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน อาศัยการมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน ติดต่อสื่อสาร มีการพึ่งพาอาศัยกัน ส่งเสริมให้ร่วมมือทำงาน สามารถสร้างสัมพันธ์ที่ดี สร้างความเข้าใจถึงบทบาทของผู้นำและสมาชิกในการทำงานร่วมกันเป็นทีมบริหารงานแบบมี

ส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของจรงค์ดี โสมราช (2557 : 120) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การทำงานเป็นทีม และพงศศิริ เกื้อวราห์กุล (2559 : 78) ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณา แต่ละด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจ ด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการมี วิสัยทัศน์ และด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งส่งผลให้การบริหารจัดการจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

2. คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาส และความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บรรลุตามเป้าหมาย สามารถบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2560 – 2579 ที่สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้จัดทำสำหรับเป็นแผนระดับหน่วยงาน เพื่อวางกรอบ เป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถ เข้าถึงโอกาส และความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์

คือ ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2560 : 41) สอดคล้องกับผลการวิจัยของธวัชชัย สุนทรสวัสดิ์ (2559 : 118) ที่ได้ศึกษา การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของขจรศักดิ์ โหมราช (2557 : 120) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านกระบวนการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ คุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวม ($r_{xy} = .58$) มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น คุณภาพการศึกษาก็จะมีค่าเพิ่มขึ้น ตามไปด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณภาพการศึกษา เกิดจากสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ด้าน คือ สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ สมรรถนะด้านการบริการที่ดี สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สมรรถนะ ด้านการสื่อสารและจูงใจ สมรรถนะด้านการมีวิสัยทัศน์ และสมรรถนะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2560 – 2579 ที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้จัดทำสำหรับเป็นแผนระดับหน่วยงาน เพื่อวางกรอบเป้าหมาย และทิศทางการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาส และความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ คือ ระบบ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2560 : 41)

สอดคล้องกับผลการวิจัยของปาริฉัตร ช่อชิต ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์สิริ เกื้อวรार्ทกุล (2559 : 78) ได้ศึกษา สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก อยู่ในระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยสมการพหุการถดถอย พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด เห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2548 : 56) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและดูแลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในส่วนของสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดไว้ 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ ได้กำหนดสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้สมรรถนะจึงประกอบด้วย สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย 4 สมรรถนะย่อย คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และสมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย คือ 1) การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2) การสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจ 3) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร 4) การมีวิสัยทัศน์ 5) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลการวิจัยของธวัชชัย สุนทรสวัสดิ์ (2559 : 118) ที่ได้ศึกษา การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ร้อยละ 65.70 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของหนูกันต์ ปาโส (2562 : 104) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในโรงเรียน

เอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 69.2 จึงสรุปได้ว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารควรมีการพัฒนาสมรรถนะในการทำความเข้าใจบริบทสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรอบด้าน แยกประเด็นสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ศักยภาพและต้นทุนขององค์กร จุดที่จะต้องพัฒนา โอกาสต่าง ๆ ที่จะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการไปได้ เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนางาน วิเคราะห์สถานศึกษาหรืองานในภาพรวมสามารถดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา ร่วมดำเนินการแก้ปัญหาและตรวจสอบผลลัพธ์ได้อย่างถูกต้อง

2. จากผลการวิจัยสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารพัฒนาสมรรถนะในด้านกระบวนการชักนำผู้ร่วมงาน โดยเสริมศักยภาพของผู้ร่วมงานให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง สามารถหาวิธีการในการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและของสถานศึกษา จูงใจให้ผู้ร่วมงานมองให้ไกลกว่าความสนใจเดิมไปสู่ประโยชน์ของสถานศึกษาหรือสังคม ควรดำรงตนที่เป็นแบบอย่างตามพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยต่อไป และเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นและเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า จึงขอเสนอแนะวิธีการวิจัยต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาการประยุกต์ใช้สมรรถนะผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อที่จะได้มีรูปแบบพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะเป็นตัวผลักดันระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สำคัญต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). “กฎกระทรวงกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ พ.ศ. 2555,” (14 พฤศจิกายน 2555). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129. ตอนที่ 106 ก.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553 ก). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). การประกันคุณภาพของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). (ร่าง) กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2576. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แนวทางการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ขจรศักดิ์ โหมราช. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยร้อยเอ็ด.
- ธวัชชัย สุนทรสวัสดิ์. (2559). การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปาริฉัตร ช่อจิต. (2559). สมรรถนะผู้บริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. ปริญญาโท ศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พงศ์สิริ เกื้อวราห์กุล. (2559). *สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. ปริญญาโท. ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2561). *สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564*. กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.2560 – 2579*. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต*. กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2564*. ตราด : กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579*. กรุงเทพฯ : พรินทวนกราฟฟิค จำกัด

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement.